

บทความวิจัย (Research Article)

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF FACTORS AFFECTING A PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY OF THE TEACHERS IN SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 39

Received: May 22, 2019

Revised: August 25, 2019

Accepted: September 6, 2019

จิตลดา หนูดอนทราย^{1*} และเทียมจันทร์ ปานิชย์ผลินไชย²
Jitlada Nudonsai^{1*} and Teamjan Parnichparinchai²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: jitlada94@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 2) เพื่อวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS ในการหาค่าสถิติพื้นฐาน และใช้โปรแกรม Mplus ในการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นผู้นำร่วม รองลงมา คือ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ทีมร่วมแรงร่วมใจ ชุมชนกัลยาณมิตร และวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรยากาศโรงเรียน รองลงมา คือ โครงสร้างโรงเรียน และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ

3. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 67.562$, $df = 53$, $p\text{-value} = 0.0860$, $RMSEA = 0.027$, $CFI = 0.997$, $TLI = 0.996$, $SRMR = 0.014$) โดยปัจจัยทุกตัวมีอิทธิพลทางบวก โดยรวมต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เรียงลำดับจากอิทธิพลมากไปหาน้อย ได้แก่ โครงสร้างโรงเรียน บรรยากาศโรงเรียน และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

คำสำคัญ: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the level of a professional learning community and the level of factors affecting a professional learning community as perceived of the teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office 39, and 2) analyze the causal relationship model of factors affecting a professional learning community of the teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 39. The sample of this study was a group of 388 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 39. The research instrument was a questionnaire. The data were statistically analyzed through SPSS program and Mplus program in order to check the construct validity of this causal relationship model of factors affecting a professional learning community of the teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 39. The findings of the study are shown below.

1. The professional learning community of the teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 39 were at a high level. The aspects that showed the highest means were the co-leadership, followed by the learning and developing professions, teamwork, caring community, and shared visions, respectively.

2. The factors affecting a professional learning community of the teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 39 were at a high level. The factors that showed the highest means were school atmosphere, followed by school structure and transformational leadership, respectively.

3. The causal relationship model of factors affecting a professional learning community of the teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 39 related to the empirical data ($\chi^2 = 67.562$, $df = 53$, $p\text{-value} = 0.0860$, $RMSEA = 0.027$, $CFI = 0.997$, $TLI = 0.996$, $SRMR = 0.014$). In addition, all factors had positive influence on the professional learning community of the teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 39, and it was statistically significant at 0.01.

In descending order of influence, it started with school structure, followed by school atmosphere and transformational leadership, respectively.

Keywords: The Causal Relationship Model, Professional Learning Community

ที่มาและความสำคัญ

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เรื่องการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามศาสตร์พระราชาด้วย Active Learning และ Professional Learning Community (PLC) สู่คุณภาพ Thailand 4.0 ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เกิดจากการรวมตัว ทุ่มใจ ทุ่มพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC : Professional Learning Community สู่สถานศึกษา

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพนั้น Panich (2013) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต่างจากศตวรรษที่ 20 ว่า โลกในยุคปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งความรู้และวิทยาการใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา รวมทั้งรูปแบบความสัมพันธ์ของคนในสังคมก็แตกต่างไปจากเดิมทำให้ทักษะความต้องการในการดำรงชีวิตก็เปลี่ยนแปลงไป การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบันจึงเป็นในรูปแบบผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ โดยเป็นการเรียนที่เน้นความร่วมมือ และเรียนกันเป็นทีมมากกว่าจะเรียนเพื่อผลสัมฤทธิ์เฉพาะตนเอง ครูอาจารย์มีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ โดยการออกแบบบทเรียน สร้างแรงบันดาลใจมากกว่าการสอน รูปแบบการทำงานของครูจึงต้องเปลี่ยนจากทำงานคนเดียวเป็นการทำงานเป็นทีม กำหนดเป้าหมายร่วมกันในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

ด้านความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพจากการทบทวนเอกสารของ Hord (1997) ที่ยืนยันว่าการดำเนินการในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งทำให้โรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเกิดความแตกต่างไปจากโรงเรียนทั่วไป 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 ผลดีต่อครูผู้สอน พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพลดความรู้สึกโดดเดี่ยวงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแข็งขัน จนเกิดความรู้สึกว่าต้องการร่วมกันเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน ถือเป็นพลังการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น ประเด็นที่ 2 ผลดีต่อผู้เรียน พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพส่งผลต่อผู้เรียน กล่าวคือ สามารถลดอัตราการตกชั้นและจำนวนชั้นเรียนที่ต้องเลื่อนหรือชะลอการจัดการเรียนรู้ให้น้อยลง อัตราการขาดเรียนลดลง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัดเมื่อเทียบกับโรงเรียนแบบเก่า

ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ พบว่า มีปัจจัยหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านโครงสร้างโรงเรียน และปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน โดยที่บุคคลากรภายในโรงเรียนจะต้องร่วมมือกันเพื่อปฏิบัติให้เกิดผลผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม

ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพจะเกิดไม่ได้หากขาดความร่วมมือร่วมใจระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนหรือโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งกระทำโดยลำพัง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตดังกล่าวมีนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ สัญชาติ และมีความรู้ที่แตกต่างกัน รวมถึงครูมีความรู้สึกในการทำงานที่โดดเดี่ยวและเน้นการสอนจากบทเรียนเมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการส่งเสริมการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จึงได้มีการส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพภายในโรงเรียนขึ้น

ด้วยความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีนโยบายในการส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพภายในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 เพื่อให้ครูซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่สำคัญหรือผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีทักษะความสามารถในการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของตนเอง มีผลการเรียนที่ดีขึ้น นักเรียนที่เรียนล้าหลังได้รับการช่วยเหลือจากทีมครู อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อครูทำให้เกิดความกระตือรือร้น และมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
2. เพื่อวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
3. ได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในอนาคต และเป็นแนวทางในการพัฒนาตัวชี้วัดทางการศึกษาในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

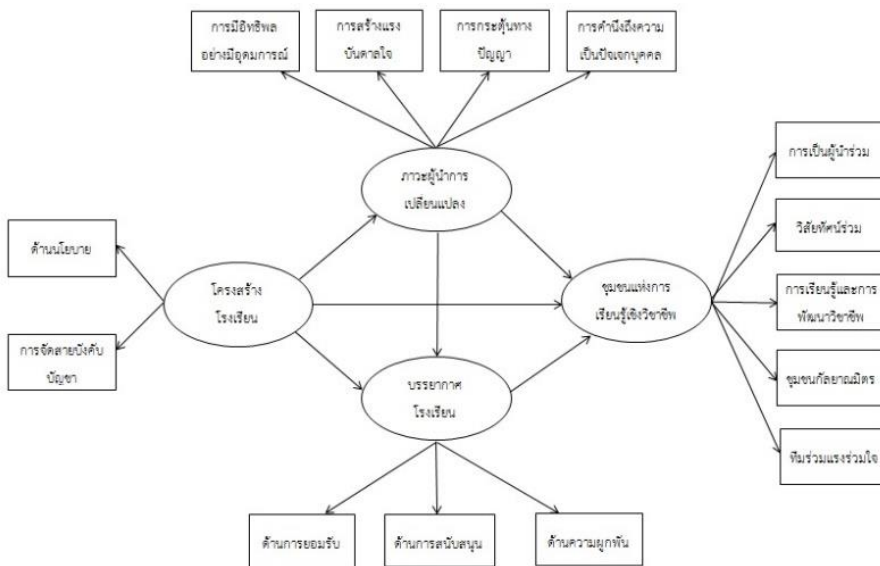
การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของ Boonraksa (2010); Phetmee (2015); Temwong et al. (2016); Thongthaweyingyos (2017) และ Tanin (2018) โดยได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่ง

การเรียนรู้เชิงวิชาชีพ 3 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านโครงสร้างโรงเรียน และ ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพจากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของ Panich (2013); Chookamnerd and Sungtong (2014); Katkasem and Chatrupracheewin (2016); Naphrae (2017) และ Ministry of Education (2017) โดยได้ องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย การเป็นผู้นำร่วม วิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และทีมร่วมแรงร่วมใจ

ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ Pahontap (2009); Wilaikeaw (2009) และ Chuamuangphan (2010) โดยได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ศึกษาองค์ประกอบของโครงสร้างโรงเรียนจากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างโรงเรียนของ Sunti Wong (1998) และ Serirat et al. (2007) โดยได้องค์ประกอบของโครงสร้างโรงเรียน 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วย การจัดสายบังคับบัญชา และด้านนโยบาย และศึกษาองค์ประกอบของบรรยากาศโรงเรียนจากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศโรงเรียนของ Litwin and Stringer (2002); Susom (2015) และ Janieam (2015) โดยได้องค์ประกอบของบรรยากาศโรงเรียน 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ด้านการยอมรับ ด้านการสนับสนุน และด้านความผูกพัน

ภาพ 1 กรอบแนวคิดปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 2,618 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 388 คน โดยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และพิจารณากำหนดขนาดโดยใช้สัดส่วนจำนวนตัวแปรต่อจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 1:20 ในงานวิจัยนี้มีจำนวนตัวแปรที่จะศึกษาทั้งหมด 14 ตัวแปร ซึ่งจะต้องได้กลุ่มตัวอย่าง 280 คน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มากกว่าขนาดขั้นต่ำเป็นจำนวน 388 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ และ ประสบการณ์การทำงาน โดยคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การเป็นผู้นำร่วม วิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และทีมร่วมแรงร่วมใจ จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ มี 3 ปัจจัย คือ

1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล จำนวน 18 ข้อ

2) โครงสร้างโรงเรียน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดสายบังคับบัญชา และด้านนโยบาย จำนวน 10 ข้อ

3) บรรยากาศโรงเรียน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการยอมรับ ด้านการสนับสนุน และด้านความผูกพัน จำนวน 12 ข้อ

โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

3.2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อสร้างเครื่องมือในการวิจัยโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

3.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้อง ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบเบื้องต้นและพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา

3.4 ปรับแก้แบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3.5 นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยใช้สูตรค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มาเป็นข้อคำถาม จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด ผลปรากฏว่า ดัชนีความสอดคล้องของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ มีค่า IOC เท่ากับ 1.0 ทุกข้อ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8-1.0 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเครื่องมือที่ปรับแก้ไขไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

3.6 นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ตรวจสอบหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตร Item Total Correlation โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลปรากฏว่า แบบสอบถามความคิดเห็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.256 - 0.858 และแบบสอบถามความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.355 - 0.793 ตรวจสอบหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ผลปรากฏว่า ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.914 และข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สามารถแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.942
- 2) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.886 และ
- 3) ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.909

3.7 นำเครื่องมือที่ได้ทดลองใช้มาประมวลผล เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง และจัดเตรียมเครื่องมือที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในลำดับขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4.5 วิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยใช้โปรแกรม Mplus ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น ความเบ้ และความโด่งเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	Skewness		Kurtosis	
				Statistic	Std. Error	Statistic	Std. Error
การเป็นผู้นำร่วม	4.17	0.56	มาก	-0.71	0.124	0.96	0.247
วิสัยทัศน์ร่วม	4.02	0.68	มาก	-1.02	0.124	2.03	0.247
การเรียนรู้และการ พัฒนาวิชาชีพ	4.13	0.59	มาก	-0.43	0.124	0.02	0.247
ชุมชนกัลยาณมิตร	4.03	0.65	มาก	-0.50	0.124	0.58	0.247
ทีมร่วมแรงร่วมใจ	4.07	0.63	มาก	-0.72	0.124	1.90	0.247
รวม	4.08	0.55	มาก	-0.80	0.124	1.83	0.247

ผลการวิจัย พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นผู้นำร่วม รองลงมา คือ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ทีมร่วมแรงร่วมใจ ชุมชนกัลยาณมิตร และวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น ความเบ้ และความโด่งเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	Skewness		Kurtosis	
				Statistic	Std. Error	Statistic	Std. Error
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.95	0.62	มาก	-1.05	0.124	2.32	0.247
โครงสร้างโรงเรียน	4.02	0.61	มาก	-0.93	0.124	1.76	0.247
บรรยากาศโรงเรียน	4.04	0.60	มาก	-1.04	0.124	2.32	0.247

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรยากาศโรงเรียน รองลงมา คือ โครงสร้างโรงเรียน และ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ของปัจจัยบรรยากาศโรงเรียน คือ ด้านการยอมรับ ด้านการสนับสนุน ด้านความผูกพันอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ของปัจจัยโครงสร้างโรงเรียน คือ การจัดสายบังคับบัญชา ด้านนโยบายอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้ของปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร

3. ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

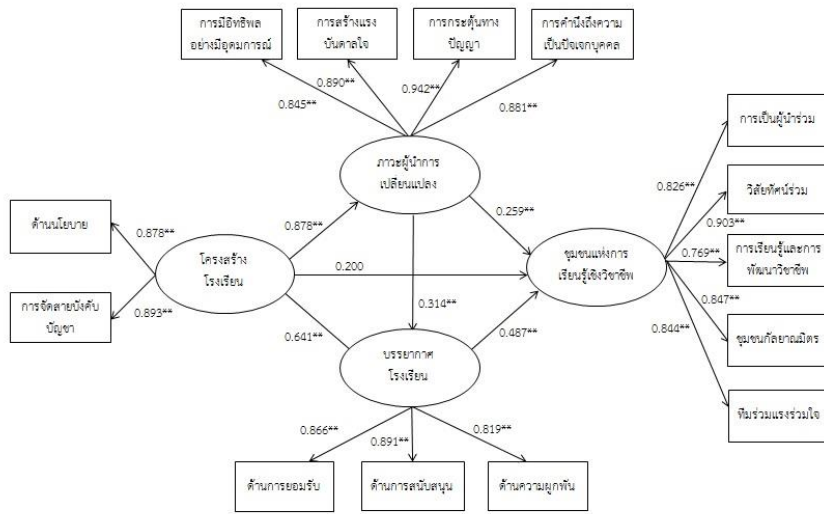
ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

	ORG1	ORG2	LED1	LED2	LED3	LED4	CL1	CL2	CL3	PLC1	PLC2	PLC3	PLC4	PLC5
ORG1	1													
ORG2	0.780**	1												
LED1	0.660**	0.698**	1											
LED2	0.700**	0.692**	0.829**	1										
LED3	0.716**	0.731**	0.800**	0.839**	1									
LED4	0.728**	0.679**	0.725**	0.746**	0.836**	1								
CL1	0.703**	0.795**	0.651**	0.655**	0.702**	0.664**	1							
CL2	0.711**	0.780**	0.666**	0.688**	0.733**	0.712**	0.775**	1						
CL3	0.669**	0.671**	0.596**	0.644**	0.646**	0.648**	0.699**	0.785**	1					
PLC1	0.626**	0.632**	0.604**	0.629**	0.639**	0.617**	0.629**	0.667**	0.639**	1				
PLC2	0.684**	0.705**	0.761**	0.785**	0.741**	0.700**	0.704**	0.703**	0.654**	0.760**	1			
PLC3	0.577**	0.588**	0.582**	0.576**	0.627**	0.589**	0.611**	0.635**	0.632**	0.717**	0.684**	1		
PLC4	0.644**	0.703**	0.628**	0.632**	0.687**	0.685**	0.678**	0.688**	0.672**	0.693**	0.698**	0.812**	1	
PLC5	0.675**	0.675**	0.639**	0.644**	0.669**	0.616**	0.667**	0.633**	0.627**	0.685**	0.669**	0.767**	0.800**	1
Mean	4.048	3.997	3.971	3.983	3.930	3.917	4.056	3.980	4.083	4.168	4.021	4.125	4.034	4.073
S.D.	0.666	0.639	0.634	0.676	0.665	0.734	0.646	0.666	0.645	0.560	0.677	0.593	0.648	0.627

**p < 0.01

ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรสังเกตได้มีทั้งหมด 14 ตัวแปร ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรจำนวน 91 ค่า เป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 91 ค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.576 ถึง 0.839 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีค่าสูงสุด คือ การสร้างแรงบันดาลใจ (LED2) กับการกระตุ้นทางปัญญา (LED3) $r = 0.839$ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีค่าต่ำสุด คือ การสร้างแรงบันดาลใจ (LED2) กับการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (PLC3) $r = 0.576$

3.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบ ได้แก่ $\chi^2 = 67.562$, $df = 53$, $p\text{-value} = 0.0860$, $RMSEA = 0.027$, $CFI = 0.997$, $TLI = 0.996$, $SRMR = 0.014$

ภาพ 2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

3.3 การวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ตาราง 4 ค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ตัวแปรตาม	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง			บรรยากาศโรงเรียน			ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ			
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	
ตัวแปรต้น										
โครงสร้างโรงเรียน	0.878** (0.017)	-	0.878** (0.017)	0.641** (0.076)	0.276** (0.066)	0.917** (0.017)	0.200 (0.105)	0.674** (0.096)	0.874** (0.018)	
			51.004	51.004	8.439	4.188	55.493	1.912	7.018	48.215
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	-	-	-	0.314** (0.076)	-	0.314** (0.076)	0.259** (0.077)	0.153** (0.052)	0.412** (0.073)	
				4.159		4.159	3.381	2.965	5.632	

ตัวแปรตาม	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง			บรรยากาศโรงเรียน			ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
บรรยากาศโรงเรียน	-	-	-	-	-	-	0.487**	-	0.487**
องค์ประกอบ	LED			CLI			PLC		
R ²	0.770			0.863			0.836		

**p < 0.01

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยโครงสร้างโรงเรียนมีอิทธิพลทางบวกทางตรงต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบรรยากาศโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยโครงสร้างโรงเรียนมีอิทธิพลทางบวกทางอ้อมผ่านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปยังบรรยากาศโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีอิทธิพลทางบวกทางอ้อมผ่านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบรรยากาศโรงเรียนไปยังชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางบวกทางตรงต่อบรรยากาศโรงเรียนกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีอิทธิพลทางบวกทางอ้อมผ่านบรรยากาศโรงเรียนไปยังชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลทางบวกทางตรงต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า โรงเรียนมีความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะโรงเรียนให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาชีพ อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีนโยบายให้ทุกโรงเรียนส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonraksa (2010) ที่พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Seesakote (2014) ที่พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Phetmee (2015) ที่พบว่า ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ Warayu (2015) ที่พบว่า การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านดอนมูล (สุวรรณสารราษฎร์บำรุง) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ผลการวิจัย พบว่า การเป็นผู้นำร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ทีมร่วมแรงร่วมใจ ชุมชนกัลยาณมิตร และวิสัยทัศน์ร่วม ทั้งนี้ เป็นเพราะการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเกิดจากการรวมกลุ่มของครูที่มาร่วมกันทำงานและวางเป้าหมายร่วมกัน เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งมีการสะท้อนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งเน้นและส่งเสริมพัฒนาการและการเจริญเติบโตทางวิชาชีพ

จึงควรมีผู้นำที่สามารถตัดสินใจและทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นไปตามที่ Thompson et al. (2004) กล่าวถึง ภาวะผู้นำแบบไม่นำโดยทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน และเปิดโอกาสให้สมาชิกเติบโตด้วยการสร้างความเป็นผู้ร่วม ผู้นำที่จะสามารถสร้างให้เกิดการนำร่วม ดังกล่าว ควรมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้ มีความสามารถในการลงมือทำงานร่วมกัน การเข้าไปอยู่ในความรู้สึกของผู้อื่นได้ การตระหนักรู้ในตนเอง ความเมตตา กรุณา การคอยดูแลช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การโค้ชผู้ร่วมงานได้ การสร้างมนต์เสน่ห์ การมีวิสัยทัศน์การมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทต่อการเติบโตของผู้อื่น

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยบรรยากาศโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โครงสร้างโรงเรียน และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2.1 ด้านบรรยากาศโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี โดยการสร้างความประทับใจและความรู้สึกที่ดีระหว่างครู ครูมีการร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน มีความเอื้ออาทรและจริงใจต่อกัน ซึ่งเป็นไปตามงานวิจัยของ Tanin (2018) ที่กล่าวว่า เมื่อโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารโดยคำนึงถึงความสามารถและความต้องการของครูแต่ละคน จะทำให้คณะครูในโรงเรียนปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ มีความผูกพันกับโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonraksa (2010) ที่พบว่า ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Seesakote (2014) ที่พบว่า บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongthaweyingyos (2017) ที่กล่าวว่า ปัจจัยบรรยากาศองค์การของครูของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านโครงสร้างโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เพราะว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และสะดวก มีการจัดระบบติดต่อประสานงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ครูได้ทำงานที่ถนัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonraksa (2010) ที่พบว่า ปัจจัยโครงสร้างโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phetmee (2015) ที่พบว่า ปัจจัยโครงสร้างองค์การของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 38 จังหวัดตาก อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongthaweyingyos (2017) ที่กล่าวว่า ปัจจัยโครงสร้างองค์การของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการมอบหมายงานและความรับผิดชอบเป็นไปตามโครงสร้างการบริหารงาน มอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคลากรเป็นหลัก ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างราบรื่นในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และสถานศึกษามีระบบการติดต่อประสานงานที่ชัดเจนและทั่วถึง

2.3 ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครูในการพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยทำให้ครูร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เป็นไปตามที่ Thongraj (2008)

ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสภาพความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่หนองบัวลำภู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonraksa (2010) ที่พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phetmee (2015) ที่พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดตาก อยู่ในระดับมาก

3. การวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

3.1 โครงสร้างโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานศึกษามีระบบติดต่อประสานงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงาน และมีการจัดงานให้ตรงตามความสามารถของบุคลากร ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ ครูมีการทำงานเป็นขั้นตอน จึงบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ เมื่อโครงสร้างของโรงเรียนมีการบริหารงานและภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจ ครูมีความมั่นคงในการปฏิบัติงาน มีหลักสูตรที่ชัดเจนเป็นระบบ มีการพัฒนาครู มีส่วนร่วมสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีการยอมรับจากนักเรียนอย่างกว้างขวาง มีเวลาเพื่อเรียนรู้สูงสุด และมีการสนับสนุนจากท้องถิ่น การเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพภายในโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ Teeraphong (2008) ที่กล่าวว่า ทีมจะเกิดขึ้นได้ ความรับผิดชอบของผู้นำเป็นปัจจัยหลัก และช่วยให้หลักการต่างๆ เกิดเป็นรูปธรรม และนำไปสู่วิธีการที่ประสบความสำเร็จ โดยโครงสร้างในการบริหารองค์กรนั้นก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน ศักยภาพของทีมจึงจะถูกปลดปล่อยออกมาได้อย่างเต็มที่ การที่บุคลากรจะสามารถทำงานเป็นทีมได้สิ่งสำคัญที่สุด 2 ประการ ได้แก่ 1) เป้าหมายที่มีร่วมกัน และ 2) ข้อมูลที่ต่อเชื่อม เชื่อมโยง และต่อเนื่อง และโครงสร้างโรงเรียนได้ส่งผลต่อบรรยากาศโรงเรียนทางตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เนื่องจากโครงสร้างโรงเรียนมีการบริหารงานที่ลดขั้นตอน ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ทำให้ส่งผลต่อความพึงพอใจและความรู้สึกนึกคิดของครูในสถานศึกษา ครูได้รับความอบอุ่นและความมั่นคง ดังนั้น การปฏิบัติงานของครูจึงมีประสิทธิภาพและมีความสุข ทำให้บรรยากาศภายในโรงเรียนดียิ่งขึ้น เมื่อโรงเรียนมีบรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียนที่ผ่อนคลาย มีความร่วมมือระหว่างครูภายในโรงเรียน มีความไว้วางใจและยอมรับซึ่งกันและกัน มีการปฏิสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้ ทำให้โรงเรียนเกิดความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ คณะครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นไปตามที่ Saratana (2001) กล่าวไว้ว่า แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศองค์การย่อมมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในลักษณะขององค์การ ในลักษณะของการตัดสินใจและการบริหารเพื่อความมีประสิทธิภาพในลักษณะเสริมสร้างกระบวนการกลุ่มและการติดต่อสื่อสาร แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากองค์การแบบราชการเป็นองค์การแบบวิชาชีพ จากการศึกษาตัดสินใจเดี่ยวสู่การตัดสินใจร่วม และบรรยากาศองค์การก็มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงจากบรรยากาศองค์การแบบปิดไปสู่บรรยากาศองค์การแบบเปิด หรือจากองค์การที่เน้นการปกครองสู่องค์การที่มีความเป็นมนุษย์มากขึ้น และโครงสร้างโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพทางตรง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากอิทธิพลทางอ้อมของโครงสร้าง

โรงเรียนที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (IE = 0.674) มากจนทำให้อิทธิพลทางตรงของโครงสร้างโรงเรียนที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (DE = 0.200) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยโครงสร้างโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพผ่านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารโรงเรียนจะมีการจัดโครงสร้างการดำเนินงานภายในโรงเรียนให้มีความสะดวกและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการสนับสนุนการก่อเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของโรงเรียน

3.2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศโรงเรียนทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารมีหลักการบริหารการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมแบบการกระจายอำนาจ โดยเป็นผู้นำทั้งทางด้านวิชาการและด้านกิจกรรม มีการกระตุ้นให้ครูเห็นวิธีการหรือแนวทางใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น ครูได้รับมอบหมายงานตามความสามารถ ทำให้ครูมีความสุขในการทำงาน ดังนั้นจากการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษาจึงส่งผลต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน และการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Dacharin (2011) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้นำที่ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อบรรยากาศขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมและทัศนคติของผู้บริหารที่บุคลากรรับรู้ได้ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ทั้งทางตรงและทางอ้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ โดยเป็นผู้นำทั้งทางด้านวิชาการและด้านกิจกรรม มีการกระตุ้นให้ครูเห็นวิธีการหรือแนวทางใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น เอาใจใส่เป็นพิเศษต่อความต้องการและความสามารถของครูแต่ละคน กระตือรือร้นในการทำงานให้สำเร็จ ให้กำลังใจครู กระตุ้นให้ครูมีการทำงานเป็นทีม และสร้างแรงจูงใจให้ครูในการดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้น จากการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษาจึงช่วยส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สอดคล้องกับ Phetmee (2015) ที่พบว่า ภาวะผู้นำส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดตาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผลงานวิจัยของ Temwong et al. (2016) พบว่า ภาวะผู้นำส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาให้มีลักษณะเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ นั้น ผู้บริหารต้องสามารถส่งเสริมให้ครูให้ความร่วมมือร่วมใจกับตนเอง เนื่องจากการดำเนินงานให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

3.3 บรรยากาศโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ เนื่องจากบรรยากาศและวัฒนธรรมภายในโรงเรียนที่เป็นกันเอง คณะครูช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการดำเนินงานและปฏิบัติงาน มีผู้ร่วมงานที่ดี ได้รับการยอมรับในการแสดงความคิดเห็นและความรู้ความสามารถ เพราะความต้องการของครู คือบรรยากาศของงานที่มีการสนับสนุนมีความเป็นมิตร ความไว้วางใจเคารพซึ่งกันและกัน จึงเป็นการสนับสนุนการเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพขึ้น สอดคล้องกับ Boonraksa (2010) พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียนส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (Beta = 0.465) เป็นค่าบวก สอดคล้องกับงานวิจัย Phetmee (2015) ที่พบว่า

บรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียน ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดตาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากงานวิจัยของ Seesakote (2014) พบว่า บรรยากาศองค์การส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้มากที่สุด คือ การเป็นผู้นำร่วม ควรมีการสร้างผู้นำภายในกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยให้ครูมีโอกาสแสดงออกถึงการเป็นผู้นำ ได้รับการสนับสนุนให้มีบทบาทสำคัญในการแสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจในการดำเนินงาน

1.2 ปัจจัยด้านที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างผู้บริหารจึงควรมีการจัดโครงสร้างการดำเนินงานภายในโรงเรียนให้มีความสะดวก คล่องตัวในการปฏิบัติงาน มีระบบติดต่อประสานงานที่ไปในทิศทางเดียวกัน และเปิดกว้างให้พื้นที่อิสระ โดยมีการคำนึงถึงความรู้ความสามารถของครูแต่ละคน เพื่อเอื้อต่อการก่อเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และการเรียนรู้ของนักเรียน

1.3 ผู้บริหารและครูสามารถนำปัจจัยด้านที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปวางแผนในการพัฒนากิจกรรม หรือออกแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยการสนับสนุนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาคุณภาพของนักเรียนที่เกิดจากชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของโรงเรียน

2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบของการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของเขตพื้นที่การศึกษาและ

สถานศึกษา

References

- Boonraksa, T. (2010). *Factors affecting the professional learning community of school under the local organization administration in Loei province* (Master thesis). Loei: Loei Rajabhat University. [in Thai]
- Chookamnerd, W., & Sungtong, E. (2014). Professional learning community of in school for teacher professional development based on learner centered approach. *Academic Services Journal Prince of Songkla University*, 25 (1), 93-102. [in Thai]
- Chuamuangphan, P. (2010). *Factors affecting transformational leadership of the school administrators in Lampang Province* (Master thesis). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. [in Thai]
- Dacharin, P. (2011). *The atmosphere in the organization*. Retrieved March 10, 2019, from http://www.db.grad.nu.ac.th/~pomthip/pdf/gradresearch27/2_format_reference [in Thai]

- Hord, S. M. (1997). *Professional learning communities: Communities of inquiry and improvement*. Austin: Southwest Educational Development Laboratory.
- Janieam, I. (2015). *Administrative behavior and school climate affecting effectiveness of ecclesiastical school, general education program under the Nation Office of Buddhism* (Doctoral dissertation). Bangkok: Kasetsart University. [in Thai]
- Katkasem, K., & Chatrupracheewin, C. (2016). Local learning community development with participatory action research. *Journal of Education Naresuan University*, 18(3), 112-124. [in Thai]
- Litwin, G., & R. Stringer. (2002). *Leadership and organizational climate*. New Jersey: Upper Saddle River.
- Ministry of Education. (2017). *Process training manual "professional learning community" to educational institutions*. Bangkok: Ministry of Education. [in Thai]
- Naphrae, K. (2017). *Professional learning community affecting the effectiveness of academic affairs administration in government primary schools in Samut Sakhon Province* (Master thesis). Nakhon Pathom: Nakhon Pathom Rajabhat University. [in Thai]
- Pahontap, S. (2009). *Factors affecting the transformational leadership of school administrators under the Office of Khon Kaen Educational Service Area 3* (Master thesis). Khon Kaen: Khon Kaen University. [in Thai]
- Panich, V. (2013). *21st Century Skills*. Bangkok: Tathata Publication. [in Thai]
- Phetmee, S. (2015). *Factors affecting the professional learning community of schools under the Secondary Educational Service Area Office 38, Tak Province* (Master thesis). Phitsanulok: Naresuan University. [in Thai]
- Saratana, W. (2001). *Learning organization school, theoretical framework, educational administration*. Bangkok: Thip Wisut Printing. [in Thai]
- Seesakote, J. (2014). *Organizational climate affecting the professional learning community of teachers under Khon Kaen Municipality* (Master thesis). Khon Kaen: Khon Kaen University. [in Thai]
- Serirat, S. et al. (2007). *Management and organizational behavior*. Bangkok: Thira Film and Cytex. [in Thai]
- Susom, K. (2015). *Factors of administrators leadership, academics, and school climate affecting effectiveness of private early childhood schools in Bangkok* (Doctoral dissertation). Bangkok: Kasetsart University. [in Thai]
- Suntiwong, T. (1998). *Organization: Theory & design*. Bangkok: Thai Wattana Panit. [in Thai]
- Tanin, V. (2018). Factors affecting the professional learning community of school under Loei Primary Educational Service Area Office 2. *College of Asian Scholars Journal*, 8(2), 97-105. [in Thai]

- Teeraphong. (2008). *Quality team structure*. Retrieved March 10, 2019, from http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php?bookID=1156&pageid=12&read=true&count=true [in Thai]
- Temwong, S., Bangwiset, S., & Sananuch, K. (2016). Factors affecting the professional learning community of schools under the Secondary Educational Service Area Office 19. *The National and International Graduate Research Conference 2016 Graduate School* (pp. 1244-1254). Khon Kaen: Khon Kaen University. [in Thai]
- Thompson, S. C., Gregg, L., & Niska, J. M. (2004). *Professional learning communities, leadership, and student learning*. Retrieved March 10, 2019, from <http://www.nmsa.org/Publications/RMLEOnline/tabid/101/Default.aspx>
- Thongraj, K. (2008). *The relationship between transformational leadership of administrators and the state of learning organization of primary schools under the Offices of the Nongbualumphu* (Master thesis). Udon thani: Udon thani Rajabhat University. [in Thai]
- Thongthaweyingyos, W. (2017). *Factors affecting the Professional Learning Community of teacher in secondary schools* (Master thesis). Bangkok: Rajamangala University of Technology Thanyaburi. [in Thai]
- Warayu, V. (2015). *The development professional learning community Donmoon school (Suwannasarajbamrung) by using benchmarking with Lamplaimatpattana School* (Doctoral dissertation). Phitsanulok: Naresuan University. [in Thai]
- Wilaikaew, S. (2009). *Factors affecting transformational leadership administrators under Khon Kaen Municipality* (Master thesis). Khon Kaen: Khon Kaen University. [in Thai]